

Stredná priemyselná škola stavebná, Cabajská 4, Nitra

Janko Jesenský: Slovenčine

Mňa z tisíc ciest len jedna cesta **láka**,
čo vedie **domov**, v krajinu **otrokov**,
do diery krvavého vlkolaka,
kde s láskou čistou, láskou hlbokou

ma moja biela otrok-ňa čaká
jak bohatiera s pomstou divokou
a nie viac pokorného úbožiaka,
rozplakaného chabo od okov.

Tou cestou pôjdem, no nepr-dem prv,
k-m hnev, nímž srdce vrie a hor- l-ce,
čo zasadol sť'a mrak do mlad-ch brv,
nevlejem v holubičie státisíce,
by vycedili vraha čiernu krv
za hanobenie mojej krásavice.

1. Akým literárnym útvarom je báseň?
a) balada b) óda c) žalospev d) sonet
2. Verše v básni sú viazané rýmom:
a) združeným b) obkročným c) striedavým d) prerývaným
3. Básnik vyjadril v básni tieto motívy:
a) láska k žene, pomsta, cesta c) rodný kraj, priateľstvo, sloboda
b) domov, láska k rodnej reči, pomsta d) rodina, detstvo, láska k vlasti
4. Akými obraznými prostriedkami sú podčiarknuté slovné spojenia?
a) metafora, epiteton, prirovnanie
b) epiteton, epiteton, metafora
c) metafora, epiteton, metafora
d) personifikácia, epiteton, prirovnanie
5. Pomenuj literárny druh, do ktorého ukážka patrí.

6. Aké vety podľa zloženia tvoria ukážku?
- a) 2 jednoduché vety c) 1 jednoduchá veta, 1 súvetie
b) 2 jednoduché súvetia d) 2 zložené súvetia
7. Vyber možnosť (-i -í/-y, -ý), ktorú by si doplnil na vynechané miesta.
- a) -i, -í, -ý, -í, -í, -ý c) -i, -í, -ý, -í, -ý, -ý
b) -y, -í, -ý, -í, -í, -ý d) -ý, -í, -ý, -í, -ý, -í
8. Akými vetnými členmi sú hrubo vytlačené slová?
- a) predmet, prísudok, príslovkové určenie, nezhodný prívlastok
b) predmet, prísudok, zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok
c) podmet, predmet, príslovkové určenie, zhodný prívlastok
d) podmet, prísudok, predmet, predmet
9. V prvej a druhej strofe sa nenachádzajú podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzorov:
- a) ulica, chlap b) žena, chlap c) dlaň, hrdina d) ulica, dub
10. V ktorej z možností je správne určené prídavné meno *čistou*?
- a) vzťahové, žen. rod, mn. číslo, I, cudzí c) akostné, žen. rod, jed. číslo, A, pekný
b) akostné, žen. rod, jed. číslo, I pekný d) vzťahové, žen. rod, jed. číslo, I cudzí
11. Koľko zámen sa nachádza v druhej strofe?
- a) 0 b) 1 c) 2 d) 3
12. Ktoré gramatické kategórie zodpovedajú slovesnému tvaru *pôjdem*?
- a) 1. os., jed. číslo, bud. čas, oz. sp. c) 1. os., jed. číslo, prít. čas, oz. sp.
b) 2. os., jed. číslo, bud. čas, oz. sp. d) 3. os., jed. číslo, prít. čas, roz. sp.
13. Vypíš tri slová so slabikotvornou hláskou.
14. Utvor radovú číslovku z číslovky tisíc.
15. V ktorej z možností sú slová rozdelené správne?
- a) ne-prí-dem, ne-vle-jem c) ne- prí-dem, nev-lej-em
b) nep-rí-dem, nev-le-jem d) nep-rí-dem, ne-vle-jem
16. Ako sa nazýva časť slova roz- v slove rozplakaného?
- a) základové slovo c) slovotvorná predpona
b) slovotvorný základ d) slovotvorná prípona
17. Napíš, ako sa vyslovujú predložky v uvedených predložkových spojeniach:
z tisíc, v krajinu, s láskou, s pomstou, v holubičie
18. K akému slovnému druhu patria slová *chabo*, *prv*?
19. Ktorý slovný druh chýba v ukážke?
20. Akými slovami z hľadiska významu sú slová *bohatier* – *hrdina*?

Stredná priemyselná škola stavebná, Cabajská 4, Nitra - riešenie

Janko Jesenský: Slovenčine

Mňa z tisíc ciest len jedna cesta láka,
čo vedie domov, v krajinu otrokov,
do diery krvavého vlkolaka,
kde s láskou čistou, láskou hlbokou

ma moja biela otrok-ňa čaká
jak bohatiera s pomstou divokou
a nie viac pokorného úbožiaka,
rozplakaného chabo od okov.

Tou cestou pôjdem, no nepr-dem prv,
k-m hnev, nímž srdce vrie a hor- l-ce,
čo zasadol sť'a mrak do mlad-ch brv,
nevlejem v holubičie státisíce,
by vycedili vraha čiernu krv
za hanobenie mojej krásavice.

1. Akým literárnym útvarom je báseň?
a) balada b) óda c) žalospev **d) sonet**
2. Verše v básni sú viazané rýmom:
a) združeným b) obkročným **c) striedavým** d) prerývaným
3. Básnik vyjadril v básni tieto motívy:
a) láska k žene, pomsta, cesta c) rodný kraj, priateľstvo, sloboda
b) **domov, láska k rodnej reči, pomsta** d) rodina, detstvo, láska k vlasti
4. Akými obraznými prostriedkami sú podčiarknuté slovné spojenia?
a) **metafora, epiteton, prirovnanie**
b) epiteton, epiteton, metafora
c) metafora, epiteton, metafora
d) personifikácia, epiteton, prirovnanie
5. Pomenuj literárny druh, do ktorého ukážka patrí. **lyrika**

6. Aké vety podľa zloženia tvoria ukážku?

- c) 2 jednoduché vety c) 1 jednoduchá veta, 1 súvetie
d) 2 jednoduché súvetia **d) 2 zložené súvetia**

7. Vyber možnosť (-i -í/-y, -ý), ktorú by si doplnil na vynechané miesta.

- a) -i, -í, -ý, -í, -í, -ý c) -i, -í, -ý, -í, -ý, -ý
b) **-y, -í, -ý, -í, -í, -ý** d) -ý, -í, -ý, -í, -ý, -í

8. Akými vetnými členmi sú hrubo vytlačené slová?

- a) **predmet, prísudok, príslovkové určenie, nezhodný prívlastok**
b) predmet, prísudok, zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok
c) podmet, predmet, príslovkové určenie, zhodný prívlastok
d) podmet, prísudok, predmet, predmet

9. V prvej a druhej strofe sa nenachádzajú podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzorov:

- a) ulica, chlap b) žena, chlap **c) dlaň, hrdina** d) ulica, dub

10. V ktorej z možností je správne určené prídavné meno *čistou*?

- a) vzťahové, žen. rod, mn. číslo, I, cudzí c) akostné, žen. rod, jed. číslo, A, pekný
b) **akostné, žen. rod, jed. číslo, I pekný** d) vzťahové, žen. rod, jed. číslo, I cudzí

11. Koľko zámen sa nachádza v druhej strofe?

- a) 0 b) 1 **c) 2** d) 3

12. Ktoré gramatické kategórie zodpovedajú slovesnému tvaru *pôjdem*?

- a) **1. os., jed. číslo, bud. čas, oz. sp.** c) 1. os., jed. číslo, prít. čas, oz. sp.
b) 2. os., jed. číslo, bud. čas, oz. sp. d) 3. os., jed. číslo, prít. čas, roz. sp.

13. Vypíš tri slová so slabikotvornou hláskou. **krvavého, vkolaka, hlbokou, prv, srdce, brv, krv**

14. Utvor radovú číslovku z číslovky tisíc. **tisíci**

15. V ktorej z možností sú slová rozdelené správne?

- a) **ne-prí-dem, ne-vle-jem** c) ne- prí-dem, nev-lej-em
b) nep-rí-dem, nev-le-jem d) nep-rí-dem, ne-vle-jem

16. Ako sa nazýva časť slova roz- v slove rozplakaného?

- a) základové slovo c) **slovotvorná predpona**
b) slovotvorný základ d) slovotvorná prípona

17. Napíš, ako sa vyslovujú predložky v uvedených predložkových spojeniach:

z tisíc **s**, v krajinu **f**, s láskou **z**, s pomstou **s**, v holubičie **v**

18. K akému slovnému druhu patria slová *chabo, prv*? **príslovky**

19. Ktorý slovný druh chýba v ukážke? **citoslovce**

20. Akými slovami z hľadiska významu sú slová *bohatier – hrdina*? **synonymá**